

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Muligheden for at fodre økologiske svin og fjerkræ med 5 % ikke-økologisk proteinfoder forslås af Kommissionen forlænget til 31. december 2018. Desuden foreslår Kommissionen muligheden for at indsætte op til 18 uger gamle ikke-økologiske kyllinger (høniker) til æglægning forlænget indtil 31. december 2018. På begge områder skete der allerede i 2014 en forlængelse af udløbet af undtagelse fra den 31. december 2014 til den 31. december 2017. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget er sat til skriftlig afstemning i Komitéen for Økologisk Produktion den 10. november 2017. Regeringen agter på den baggrund at afstå fra at stemme.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 22, stk. 2, litra b, i Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Komitéen for Økologisk Produktion. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen

ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget er sat til skriftlig afstemning med frist den 10. november 2017 i Komitéen for Økologisk Produktion.

Formål og indhold

Det overordnede mål i økologireglerne er 100 % økologisk fodring af økologiske dyr. Der kan dog dispenseres fra kravet, når der ikke er tilstrækkeligt med økologisk foder på markedet. På grund af, at der ikke er tilstrækkeligt med økologisk proteinfoder til rådighed, har det været muligt at anvende en vis andel ikke-økologisk foder til svin og fjerkræ. Andelen har løbende været trinvist reduceret, men har siden 1. januar 2010 ligget på 5 % ikke-økologisk foder til svin og fjerkræ. Muligheden udløb oprindeligt den 31. december 2014, men blev i 2014 forlænget til 31. december 2017.

Denne dispensationsmulighed foreslås nu yderligere forlænget med virkning fra 1. januar 2018, så der fortsat kan anvendes 5 % ikke-økologisk proteinfoder til økologiske svin og fjerkræ indtil 31. december 2018.

Baggrunden for forslaget er, at der fortsat i EU er vanskeligheder forbundet med at skaffe økologisk proteinfoder i tilstrækkelig mængde og kvalitet. Med forslaget får den europæiske økologibranche yderligere et år til at arbejde på at fremskaffe egnede økologiske proteinfoderkilder.

Samtidigt forlænges muligheden for at indsætte op til 18 uger gamle ikke-økologiske kyllinger til æglægning (hønniker) indtil 31. december 2018. Det overordnede mål i økologireglerne er, at der skal anvendes økologisk opdrættede dyr. Baggrunden for ændringsforslaget er, at der fortsat er EU-medlemsstater, der ikke kan skaffe økologisk opdræt. Muligheden udløb oprindeligt den 31. december 2014, men blev i 2014 forlænget til 31. december 2017, og forlænges nu yderligere til 31. december 2018.

Forslaget skal ses i lyset af, at der i kompromisforslaget til ny økologiforordning lægges op til endnu en forlængelse af brugen af ikke-økologisk foder. Der lægges umiddelbart op til en 7-årig forlængelse efter forordningens ikrafttrædelse og alene for ungt fjerkræ og for smågrise op til 35 kg. Efter 5 år skal området evalueres med henblik på en eventuel efterfølgende udfasning. Brugen af ikke-økologiske hønniker op til 18 ugers alderen videreføres derimod ikke.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af Kommissionens forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter for så vidt angår økologisk produktion, mærkning og kontrol.

Forordningen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre ændringer af dansk lovgivning.

Konsekvenser

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for det offentlige eller statsfinansielle konsekvenser. En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser eller væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes dog i et mindre omfang at have erhvervsøkonomiske konsekvenser. I Danmark bruges hovedsageligt økologiske hønniker, hvilket giver lidt højere produktionsomkostninger end i de lande, der baserer produktionen på ikke-økologisk opdræt. Undtagelsen skulle være udløbet ved årsskiftet og ville dermed have udlignet denne forskel i produktionsomkostningerne. Med den foreslåede forlængelse vil danske ægproducenter i yderligere et år have lidt højere produktionsomkostninger i forhold til lande, der fortsat baserer produktionen på ikke-økologisk opdræt.

I forhold til anvendelsen af ikke-økologisk proteinfoder har de danske økologiske svineproducenter i 2017 indgået en brancheaftale gældende fra 2018 om at udfase brugen af ikke-økologisk proteinfoder. Det kan give lidt højere produktionsomkostninger end i de lande, der baserer produktionen på brug af 5 % ikke-økologisk proteinfoder.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende høringssvar:

Landbrug & Fødevarer finder forlængelserne unødvendige, og opfordrer til at gøre indsigelser mod Kommissionens forslag. Landbrug & Fødevarer bemærker, at dispensationerne til at anvende ikke-økologiske hønniker anvendes konsekvent i en række medlemsstater, hvilket giver en klar konkurrenceforvridning og uhensigtsmæssige vilkår for danske producenter. Landbrug & Fødevarer har tidligere gjort opmærksom på disse udfordringer, og også i 2012 og i 2014 opfordret til, at dispensationerne til at anvende ikke-økologiske hønniker ikke blev forlænget. Den danske model og produktionspraksis er et af beviserne på, at en økologisk hønnikeproduktion kan lade sig gøre, og Landbrug & Fødevarer ved at, der er lignende produktioner i andre medlemsstater. Landbrug & Fødevarer mener ikke, at der grundlæggende er reelle forhindringer der umuliggør produktionen af økologiske hønniker i hele EU, og derfor bør dispensationsmuligheden fjernes allerede nu, i tråd med det indgåede politiske kompromisforslag til en ny økologiforordning. For så vidt angår dispensationsmuligheden til at anvende op til 5 % ikke-økologisk protein til enmavede dyr, er det ærgerligt med endnu en forlængelse, om end forlængelsen var forventet i lyset af forhandlingerne om den ny økologiforordning. Landbrug & Fødevarer bemærker, at man i Danmark principielt har været klar til at gå til 100 % økologisk fodring siden 2014, og Landbrug & Fødevarer støtter derfor den hurtigst mulige udfasning af dispensationsmuligheden. Uanset udfaldet af EU reglerne, vil den danske økologiske svinesektor via brancheaftaler sikre, at dansk producerede økologiske grise fodres 100 % økologisk efter udgangen af 2017.

Økologisk Landsforening mener ikke, at Danmark skal støtte forslaget om forlængelse af mulighederne for anvendelse af ikke-økologisk proteinfoder og ikke-økologiske kyllinger til økologisk ægproduktion. Økologisk Landsforening mener ikke, at der findes faglig og forsyningsmæssig begrundelse for de to forslag. Økologisk Landsforening finder, at alle erfaringer viser, at udsættelse alene udskyder

problemet. Tiden bliver ikke brugt på at skabe bedre muligheder. For foder foreligger der ikke nogen sandsynliggørelse af, at der er nye fodermidler eller nye forsyninger på vej efter høsten i løbet af 2018. De løsninger der arbejdes på, kræver at der er vished for at producenterne er tvunget til at efterspørge økologisk proteinfoder. For økologiske kyllinger til ægproduktion, mener Økologisk Landsforening, at det er meget useriøst at fremsætte forslag om at forlænge muligheden for at indkøbe ikke økologiske kyllinger til ægproduktion. Alle medlemsstater har erfaringer med ægproduktion og med kyllingeproduktion, og alle medlemsstater vil kunne starte produktionen op den dag, kravet foreligger. Det kræver ikke ny viden eller nye producenter. Eksisterende producenter kan etablere det i de huse, de allerede har. Anvendelsen af økologisk opdrættet fjerkræ er med til at løse de velfærdsproblemer, som vi har været udfordret af i økologisk fjerkræproduktion. Det har stor betydning for at få dyr, der er gode til at udnytte udearealerne. Det er med til at lægge pres på for at få genetik, der er egnet til økologien. Ønsket om at anvende ikke økologisk opdræt handler ene og alene om at kunne købe billigere dyr, men det koster på tabt velfærd og omdømme i den anden ende. Hvis der i en medlemsstat ikke skulle være producenter til denne type produktion, så er det nemt at importere fra andre medlemsstater.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at man fra dansk side forgæves har arbejdet for at få udarbejdet fælles EU-regler for opdræt af hønniker. Landbrugsstyrelsen bemærker endvidere, at der kan herske nogen usikkerhed om reglerne for økologisk hønnikeopdræt, da den nuværende økologiforordning ikke omhandler dette spørgsmål, og at nye fælles regler først forventes i forbindelse med den nye økologiforordning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Behovet for at forlænge anvendelsen af 5 % proteinfoder og for ikke-økologisk opdræt af hønniker har dog været rejst i løbet af året af adskillige medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Uanset, at forslaget vil give markedet større stabilitet indtil den nye økologiforordning er forhandlet på plads, og regeringen anerkender, at der fortsat kan være behov for i en overgangsperiode at bruge ikke-økologisk proteinfoder for at opfylde dyrenes fysiologiske behov, så indeholder økologireglerne et overordnet krav om brug af økologisk foder og opdræt af hensyn til tilliden til de økologiske produkter. Undtagelsesordningerne er allerede forlænget tidligere, og der efterlyses en mere ambitiøs tilgang.

Danmark har ikke behov for at indsætte ikke-økologiske hønniker, da der bruges økologisk opdræt. Regeringen har presset på for, at der udarbejdes fælles EU-regler for opdræt af hønniker, så rammen er ens for alle og kendt af producenterne. Det har været vanskeligt, og fælles regler indarbejdes først i forbindelse med den nye økologiforordning.

Regeringen agter på den baggrund at afstå fra at stemme.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er oversendt grundnotat om tidligere forslag til forlængelse af anvendelsen af ikke-økologiske kyllinger og proteinfoder til Folketingets Europaudvalg den 1. juli 2014.